

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Onor. «Asociațiunea» 2 ex. (Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Reforma învățământului teologic

Când se întrunise, pe la începutul lui Martie a. c., în ministerul cultelor din București, comisiunea cu anteproiectul de lege a organizării învățământului teologic din întreaga țară, ne-am exprimat nedumerirea noastră față de această părintească îngrijire a guvernului și am întrebat: cum rămâne cu respectarea *autonomiei* bisericesti ce ni se asigură prin legea statului?

Rezultatul discuțiilor, din comisiunea care a lucrat exclusiv conform vederilor stăpânirii care i-a dat însărcinarea, s'a comunicat publicului prin presa din capitală, și, ca *informațiune*, l-am dat și noi în coloanele acestui ziar, cu adaosul că anteproiectul pomenit nu poate să fie definitiv, și că va trece și în discuția Sfântului Sinod.

Punctul care a jignit mai mult cercurile noastre bisericesti din mitropolie, este acela în care anteproiectul de lege ar vrea să transforme academiile teologice din Arad și Caransebeș în *seminare*.

S'au neliniștit în deosebi cei de-a dreptul loviți, adică poporul și clerul eparhiilor din Arad și Caransebeș.

Un pas, în această direcție, s'a și întreprins.

Adrese-memorii, în interesul păstrării vechilor institute teologice, astăzi academii, s'au înaintat guvernului, zilele acestea, atât din partea eparhiei dela Arad, cât și a celei dela Caransebeș, pe drept cuvânt alarmate prin anteproiectul de lege a organizării învățământului teologic, unde comisiunea însărcinată cu elaborarea lui cere — cu totul pe nedrept — transformarea Academiei teologice dela Arad și Caransebeș în simple *seminare*.

De sine înțeles, că acest proiect este — o repetăm — departe d'a fi definitiv.

Suntem siguri că vechile noastre așezăminte bisericesti nu vor putea fi desființate tocmai în țara desrobită a României de astăzi, cu atât mai vartos că proiectul amintit se

prezintă — cum arată și memoriul dela Arad — ca un fel de operă *despre noi fără noi*.

Capii eparhiilor dela Arad și Caransebeș apelează cu încredere la simțul de dreptate al Sf. Sinod și al guvernului în convingerea că la revizuirea proiectului nu vor admite ca două centre vechi culturale din mitropolia de dincoace de munți să fie degradate și osândite la evident regres și stagnare păgubitoare în cele culturale și sufletești.

Parohiile, în deobște bine situate ale Aradului și Bănatului, pot și voesc să aibe în fruntea lor conducători cu pregătire academică, și nu se vor mulțumi cu seminariști.

Craiova și Galații vor primi, după proiect, academii teologice, fără să le fi avut până acum. Foarte bine. Cu atât mai ales trebuie păstrate și întărite cele existente; ear numărul lor sporit, după trebuință, ca singurele institute destoinice să pregătească, în duh evanghelic și ortodox, pe cei ce se dedică astăzi misiunii de slujitori ai sfântului altar.

La deschiderea adunărilor eparhiale

Reprezentanții clerului și poporului din cele 18 eparhii din de Dumnezeu scutita Biserică a României, se întrunesc în Dumineca a cincea dela Praznicul cel luminat al Învierii Domnului, Dumineca Samarinenței, în *adunările eparhiale* la centrele fiecărei episcopii, respective arhiepiscopii.

Principiul fundamental al constituțiunii noastre bisericesti este: ca prin orice act de viață constituțională biserică să devină mai capabilă pentru desvoltarea ei internă și mai puternică întru a-și apăra vaza și autonomia față de orice altă corporațiune, cu care vine în contact.

Noi cei de dincoace de Carpați, cu deosebire cei din generația mai veche, simțim deosebirea între adunările de astăzi și adunările de dureroasă aducere aminte de sub ȧra maghiară.

Pe când în timpurile trecute, întreaga energie a corporațiunilor

noastre bisericesti, se măcina în o dărză luptă de rezistență și defenzivă, de a ne apăra «sărăcia, nevoile și neamul» — problema bisericii și a organelor ei, astăzi este de a duce ofensiva, de a lua conducerea spirituală și morală, conducerea masselor credincioșilor, deopotrivă fii ai bisericii și cetățeni ai statului, — fiind astăzi cea mai de căpetenie problemă: premenirea vieții sufletești, care a suferit grele lovituri în timpul războiului.

Și nădejde avem, că aceste urme nefaste vor dispărea prin aplicarea cât mai nimerită a frumosa noastră instituțiune bisericesti-culturale în cadrul normat prin legea noastră fundamentală organică, în sensul și *spiritul evangheliei Domnului*.

Această sfântă evanghelie ne-a fost, și ne este unicul program de acțiune.

Stând pe acest puternic pedestal, este natural, că fiecare hotărâre, pe care o vor lua adunările noastre eparhiale, va contribui în deplină măsură la promovarea și înaintarea intereselor bisericii și credincioșilor noștri.

În art. 131 al legii și Statutului pentru organizarea bisericii ortodoxe române sancționată prin fericitul întru aducere aminte, marele Rege de pie memorie **Ferdinand I**, în anul 1925, sunt înșirate punct de punct atribuțiunile adunării eparhiale.

În unul din aceste puncte, adunarea eparhială se încredințează a examina raportul general anual al consiliului eparhial despre mersul vieții și afacerilor bisericesti din eparhie și luarea de hotărâri în privința celor de urmat.

Avem informațiuni, că toate rapoartele consiliului arhiepiscopiei noastre de Alba-Iulia și Sibiu cuprind o conștiințioasă dare de seamă despre activitatea desfășurată în anul expirat și un vast material referitor la rezolvarea multelor și probleme actuale.

Problemele puse înaintea membrilor adunării eparhiale sânt variate și privesc condițiile actuale ale vieții religioase în raport cu misiunea bisericii. E tradiția acestei înalte corporațiuni naționale bisericesti să arate cum clerul și mirenii consideră proble-

mele religioase printre cele mai vitale preocupări ale vieții individuale și colective.

Această tradiție sperăm să fie consacrată și actualizată și prin adunarea eparhială din anul acesta.

Urmează, ca această înaltă corporațiune să examineze întreg complexul problemelor dela ordinea zilei și să găsească pentru fiecare, soluțiuni potrivite, pentru că o corporațiune bisericescă inspirată în plină măsură de credința în Dumnezeu, află totdeauna calea și mijloacele pentru prosperare și înaintare.

Biserica pentru noi a fost, este și va fi barca de mântuire alui Noe. Precum corăbierii au lipsă de busolă conducătoare, ca să nu rătăcească pe luciul mării când se întunecă cerul, tot astfel avem și noi lipsă de asemenea busolă, de steaua conducătoare, care este *credința*, la lumina căreia să putem călători, fără să rătăcim printre valurile viforoase ale mării, care o numim *viața*.

Salutăm pe aleșii clerului și poporului, cari în Dumineca Samarinenței să întrunesc în numele Domnului, dorind, ca activitatea lor să fie încununată de succes, — pentru binele și prosperarea bisericii și a patriei noastre mult iubite.

Diletantismul și cultura integrală

Prin cultură nu se înțelege numai formația lăuntrică a unei personalități, a unui popor și a unei epoci, ci și atitudinea acestora în fața fenomenelor vremii. Cultura nu este deci, numai aluatul unei persoane de elită, dar mai este și arma sa de trăire, de propășire. Semnificația ei astfel nu se poate reduce la un simplu mijloc de conservare, ea însemnând și un factor de înaintare, o metodă de muncă. Este prin urmare și tradiție și rostogolire de idoli, — și conservare și împărtășire în acelaș timp.

Mai filosofic vorbind, cultura nu se concepe deci numai ca sinteza unor cuceriri spirituale în stare statică, ci și ca o energie

ce lucrează cu mult peste granițele personalității în care încolțește.

Aceasta se remarcă chiar la încrucișarea sferei culturii cu aceea a cunoștinței. Având o entitate deosebită de aceea a cunoștinței, sfera conceputului de cultură totuși coincide la anumite puncte cu sfera cunoștinței. Asume acolo unde rezidă materialul culturii și apoi unde cultura se manifestă dinamic lucrând asupra celorlalți. Acesta din urmă este cazul științei, concepută în sensul larg al noțiunii. În deobște ea e mai mult recunoscută cu denumirea de «cultură», deși fermentul acesteia nu stă propriu zis aici.

Cu această ocazie ne preocupăm chiar aspectul din urmă al culturii.

Ne preocupăm tocmai din pricina că, epoca contemporană cunoaște o criză ce derivă din problemele pe care le impune aspectul de mai sus al culturii, anume problema materialului de cunoștințe pe care trebuie să-l înmagazineze o personalitate de elită a societății de azi, pentru a se putea ornamenta cu atributul de «om cult».

Criza ia uneori chiar aspectul unui conflict.

Un atare conflict e și acela existent între diletanți și specialiști, între filosofi și oameni de știință, — patru categorii aparte, a căror intervertire nu e în folosul soluționării problemei. Totuși pentru o mai clară înfățișare a crizei, pornim dela confuzia unui atare conflict.

Dacă filozofii acuză pe oamenii de știință pentru unilateralitatea cunoștinței lor ce oferă o priveliște incompletă și colțuroasă, atunci critica cea mai înverșunată a savanților îndreptată în contra filosofilor este cauza diletantismului. Dar nu întocmai astfel se prezintă lucrurile. Pentru că dacă cu bună dreptate pot fi învinși pentru unilateralitatea lor înspăimântătoare, oamenii de știință, atunci caracterul diletant nu e aplicabil câtuș de puțin la filosofi. Tocmai filosofia contemporană este aceea care, îngrijată de ravagiile cunoștințelor unilaterale, dar nu mai puțin și de acelea ale diletantismului, s'a gândit în mod serios la curmarea acestor stări, ce amenință cultura epocii la însăși temeliile ei.

Deslegarea problemei este dificilă și subtilă. Necesită o adâncă înțelegere a lucrurilor; în deosebi sub raportul istoric. Consideratul însă e legitim, întrucât nu râvnește decât după armonia pe care a mai cunoscut-o omenirea. Cu adevărat, antichitatea greco-romană, mai cu seamă Renașterea și chiar neoclasicismul, au cunoscut o mai fidelă expresie a omului cult, decât cunoaște epoca modernă. În antichitate a existat filosoful, care era în aceeași persoană și savant. În materie teoretică, el trebuia să fie în cu-

rent cu toate cuceririle spiritului uman. Valoarea unui om cult din antichitate, era în funcție de suma cunoștințelor sale. Renașterea merge mai departe, ducând pretențiile la punctul maxim. În timpul Renașterii omul cult e omul universal — acela care izbutind să acumuleze un cât mai bogat material de cunoștințe, încearcă chiar să-l pună în funcțiune. Astfel fără îndoială, Leonardo da Vinci e un prototip al polihistorului din renaștere. Neoclasicismul prezintă în schimb oarecari lunecșuri, ne mai fiind în stare de a menține echilibrul veleităților de polihistor. Acesta tinde mai degrabă spre o tendință enciclopedică, ce-și găsește apogeul în epoca următoare. (E deajuns să ne gândim la supărarea necurmată a lui Schiller provenită din pricina împrejurării că nu știa grecește. Trăind în tovărășia lui Goethe, se simțea oareșicumva jenat, cum el poet, dramaturg, estetician și istoric, nu cunoaște limba elenă, pe câtă vreme Goethe, în afară de cunoștințele sale filozofico-filologice, mai era și o autoritate științifică, minerolog și naturalist competent).

Intermitent cu aceste năzuinți, se manifestă și o tendință contrarie. Ea pornește dela dorința curagioasă a autonomizării valorilor, a cărei necesitate a fost surprinsă de însuși progresul științelor ce datează dela sfârșitul evului mediu. Încă în acest timp se produce un conflict între științele naturale și teologia, a cărei soluționare rezultă ciudata teorie a adevărului îndoit, conform căreia orice fenomen poate primi două explicații, ce se pot chiar contrazice, una teologică, alta științifică. Admiterea unui adevăr dublu duce însă la cel mai înspăimântător scepticism științific, după care orice năzuință culturală, orice elan creator este zădarnic. El trebuie considerat deci, numai ca o supoziție de natură metodică, ce a înlesnit un proces istoric. În evul mediu se știe, cum toate încercările de știință au fost vasale teologiei. Pentru că să se poată înfiripa au avut deci, nevoie de autonomia, care singură le putea asigura abordarea metodei proprii. Odată săvârșită sciziunea între teologia și științele naturale, procesul autonomizării valorilor a luat un avânt mare, primind în cele din urmă și o codificare filosofică din partea pozitivismului lui A. Comte.

Dar, de o bucată de timp, avântul acesta a devenit periculos. Specializările dezvoltându-se fără limită, amenință progresul științific. Universul nu este un plan desagregat de lucruri, ci o varietate de formă într-o unitate de fond. De aceea în locul autonomizării valorilor ce devine anacronică, epoca noastră reclamă solidarizarea lor. Două sunt soluțiile ce indică această solidarizare; una nesperioasă, lipsită de

spirit științific cu o atmosferă de salon proprie femeilor, alta elaborată de gândirea contemporană, cu serioase legături cu nevoile latente ale vremii. Este diletantismul pe de o parte, și cultura integrală pe de alta.

Diletantismul e o formulă romantică, ce-și întemeiază metoda sa pe factorul sentimental. Totul se sprijină pe simpatia manifestată de cercetător față de materialul de cercetat. Diletantismul pornește dela ideea imposibilității acumulării întregului material al cunoștințelor diverse, cucerite de spiritul uman de-alungul veacurilor, pentru că după criticarea atmosferei îmbăcsite a specialistului să concludă nevoia largirii orizontului de cunoștințe. În spiritul acestei concepții, nemai rămânând liberă decât facultatea afectivă, îi incredințează acesteia sarcina îmbogățirii structurii lăuntrice. Formidabilă greșală de logică! După această concepție, omul cult va fi acela care-și va extinde cunoștințele sale asupra unui cât mai vast domeniu de gândire, cu condiția de a avea reale afinități cu ele. Cunoștința nu va fi deci temeinică și sigură, ci aproximativ... Va poseda în schimb girul simpatiei lăuntrice.

O atare metodă nu este științifică, neprezentând nici o garanție. E o metodă care trebuie eliminată, întrucât nu asigură nici progresul ideilor, nici pe acela al științei. Este întocmai ca și sofistica, amăgitoare și inutilă. În locul ei filosofia contemporană întrezărește o altă solidarizare a valorilor.

Într'adevăr o solidarizare în sensul fuzionării este cu neputință. Stă însă deschisă calea comunicabilității între diversele valori. Dacă sunt numeroase diferențele dintre discipline și valori, — nu sunt tocmai absente legăturile ce le încopcie. Legăturile, de altminteri, indică și spiritul specific al fiecărei discipline. Cunoașterea lor duce la o cultură sigură, și la o metodă ce nu dă greș — duce tocmai la ceea ce am înțeles noi prin «cultură integrală». Se pune și aici o condiție. În epoca aceasta a diviziunii muncii, și a specializărilor, e nevoie totuși de cunoașterea aprofundată a unei anumite discipline, chiar și pentru motivul înțelegerii mai adânci a spiritului animator și a metodei de lucru. Dar aceste cunoștințe de specialitate, întreținând solide legături cu restul cunoștințelor, nu mai rămân izolate.

Astfel omul modern izbuteste să dispună de o largă înțelegere a vieții, în temeiul cunoștințelor sale de specialitate raportate la problema totalității, răspunzând unui imperativ științific, ce asigură încă pentru îndelungată vreme roadele fermentului culturii europene.

Victor Iancu.

Pe marginea unei cărți

„Biblia și intelectualii” de prof. N. Colan.

Biblia, «cartea» care, după părerea celor vechi, singură are dreptul să poarte această numire, este opera cea mai puțin cunoscută de intelectualii noștri.

Considerată — greșit, se înțelege — ca o carte de specialitate, pentru teologi, cea mai mare parte din intelectualii laici se dispensează cu ușurință de cunoașterea sfintei Scripturi. Lumea, în cea mai mare parte, trăiește în obișnuința că n'are nici o datorie și nici o chemare de a ispiti Scriptura. Sânt prea puțini acei intelectuali cari se gândesc că Biblia cuprinde cuvântul lui Dumnezeu, învățătura care trebuie să fie normativul fiecărui creștin în viață. Și cine nu știe acest lucru, nu se ostenește să cunoască scriptura, și cine nu cunoaște scriptura, nu-și cunoaște nici rostul vieții. Biblia este, în primul rând, cartea vieții, și numai viața trăită în conformitate cu poveștile Scripturii este viață adevărată.

Un val de nemulțumire a cuprins straturile sociale. Nime nu e mulțumit cu ceea ce este, cu ceea ce face, cu ceea ce are, și fiecare dorește alt bun.

Imi pare că niciodată n'au avut o mai mare valoare actuală, decât azi, cuvintele sfântului Pavel: «Că nu fac binele care voesc, ci răul care nu-l voesc, acela fac», (1 Rom. 7, 14).

Dela individ până la societatea cea mai înaltă — statul, — toată activitatea se desfășoară pe drum străin de poveștile Scripturii; viața noastră se scurge pe canalul care nu duce la realizarea binei dorit și de aceea eforturile noastre rămân fără rezultat.

În trei ani am avut trei guverne: fiecare guvern a venit cu program avansat pentru fericirea cetățeanului. Se legiferează în fiecare zi, se schimbă programa școlilor în fiecare an, se țin fel de fel de conferințe în fiecare Duminecă în mai toate orașele țării; și, cu toate acestea, nu putem ieși din păcatul, din răul, în care parecă sântem sortiți să ne trăim zilele. Nu putem prospera, pentru că toate rețelele de până acum au fost greșite, și de aceea toate încercările au rămas și vor rămâne fără rezultat cât timp nu vom admite că reforma trebuie să pornească din interior în afară, și nu invers. Înaintea oricărei reforme trebuie reforma inimii, reforma cugetului și a moravurilor, reformă în sensul de a recunoaște și a pune la baza vieții *cartea vieții*, Biblia.

Dacă am căuta să luăm Biblia ca povătuitor, dacă ne am adăpa din dumnezeieștile ei învățături, dacă ea ar fi izvorul inspirațiilor și avânturilor noastre, dacă cugetele și faptele ar fi realizări ale poveștelor ei, în acest caz desigur că ar fi mai multă fericire în suflete și mai mult bine pe plaiurile mării noastre țări.

Din concluziunile celui mai recent bilanț al vieții omenesti, reese că popoarele mai bătrâne și mai avansate în cultură și-au dat seamă de greșeliile de până acum; de aceea, în actualele lor orientări, ele se îndrumă pe făgașul unei mai intensive vieți spirituale.

Ca unul ce urmărește cu interes viu produsul spiritual al celor mai de seamă autori contemporani, dl profesor și rector al academiei teologice «Andreiane» din Sibiu, Nicolae Colan, remarcă această nouă orientare în viața omenirii.

În dorința de a trezi un interes, și în pătura intelectualilor noștri mirenii în deosebi, față de problemele vieții sufletești, de a face să fim și noi în același ritm cu popoarele mai bogate în experiență, prin urmare mai chemate a da îndrumări, a inițiat o publicație periodică sub numirea: *Problemele vremii*.

Inceputul îl face, așa de potrivit, cu publicarea studiului său: Biblia și intelectualii, studiu asupra sfintei Scripturi, o frumoasă apologie a Cuvântului dumnezeesc. În cuvintele «Ispitiți Scripturile»! puse în prefața cărții, autorul își exprimă dorința și motivul pentru care a scris-o.

În capitolul prim se arată că cu tot progresul tehnic, cu toată civilizația de azi și cu toată cultura, omul zilelor noastre este nemulțumit. Nemulțumit pentru că «expresia civilizației de azi este mașina, iar cultura noastră, este văduvită de suflet», prin urmare ele nu pot da nimic sufletului care «însetează de dreptate, de adevăr și de frumos». Răspunzând întrebării: Ce este Biblia, întrebare pe care și-o pune singur, arată vechimea Scripturii, valoarea ei pentru viața omenească, părțile și lucrarea ei asupra sufletului. Cunoașterea Bibliei, din partea tuturor, ar fi o adevărată binefacere. Ea ar deveni cel mai iscusit învățător pentru toți.

«Cetindu-o, Biblia ne va călăuzi în viață către idealurile superioare ale umanității: Pe profesor îl va învăța să-și crească ucenicii cu dragostea nemărginită, părințelească, pe care a arătat-o Isus ucenicilor săi, pe judecător să judece mai drept decât Pilat, pe financiar să gospodărească cinstit, pe funcționar să slujească cu credință, pe bogat să fie milostiv, pe sărac să nu urască pe cel ce vrea să fie mai mare, — să fie tuturor slugă, pe toți învățându-i în duhul dragostei și al jertfei aduse pe Golgota, care singură e în stare să deschidă perspectivele unui pământ nou și al unui cer nou, ca în viziunea apocaliptică a lui Isaia ori a discipolilor lui moderni, Soloviev și Merejkowsky».

În capitolul al doilea: «Cartea care cucerește lumea», ne arată că răspândirea așa de mare a creștinismului în toate părțile lumii, că traducerea sfintei Scripturi în atâtea sute de limbi, este perspectiva creștinismului de-a ajunge religie universală. Partea a treia cuprinde o seamă de citate dintre cele mai frumoase din sfânta Scriptură. Ele au menirea să servească drept exemplu și argument despre cele spuse înainte despre Biblie.

Calitățile deosebite, în special claritatea și frumusețea stilului, ne sunt cunoscute din publicațiile anterioare ale autorului. În tot ceea ce a publicat până azi, scrisul său curge ca o melodie fără cascade și fără artificialitate. Deosebit de calculat în idei și cuvinte se dovedește și de data aceasta același bun scriitor al bisericii noastre.

S. C.

Nr. 2995/1929.

Incunoștiințare

On. Minister al Instrucțiunii, cu adresa Nr. 17380/1929, ne-a incunoștiințat, că examenul de capacitate pentru specialitatea religia, se va ține în sesiunea anului 1930.

Doritorii de a se înscrie la acel examen, își vor înainta cererile direct la Minister, până la cel mai târziu 15 Decembrie. Cererea de înscriere a candidatului se va face pe un formular tipărit de Ministerul Instrucțiunii și va trebui să fie însoțită de următoarele acte:

1. Extrasul de naștere sau un alt act autentic din care să se constată că este major;
2. Certificatul de naționalitate;
3. Certificatul de moralitate liberat de Chiriarhul locului;
4. Certificatul care să constate, că a satisfăcut legea de recrutare;
5. Diploma de bacalaureat sau certificat de maturitate, sau vechiul

certificat de absolvirea învățământului secundar, sau diploma de absolvire a unui seminar teologic, care dă dreptul de înscriere la universitate;

6. Diplomă de licență sau doctorat în teologia creștină ortodoxă, sau diploma de absolvirea studiilor superioare teologice creștine ortodoxe, care poate fi echivalată cu licența în teologie. Echivalarea se va face în conformitate cu legea învățământului superior;

7. Certificatul de absolvire a unui seminar pedagogic universitar;

8. Certificatul, că este hirotonit preot, liberat de Chiriarhul în eparhia căruia servește.

Sibiu, din ședința Consiliului arhiepiscopesc ca senat școlar, ținută la 9 April 1929.

Consiliul arhiepiscopesc.

INFORMAȚIUNI

M. S. Regina Maria donează suma de lei 200 mii pentru zidirea bisericii și casei parohiale dela Cotroceni.

Șezătoarea, organizată pentru publicul sibian, din partea *Societății scriitorilor români*, în seară zilei de Sf. Gheorghe, s'a ținut în fața unei săli tixite de ascultători: intelectuali, meseriași și multă tinerime școlară. Șezătoarea, deschisă de dl Cincinat Pavelescu, care conduce turneul de acum al scriitorilor, a arătat la ce grad de perfecțiune și varietate s'a ridicat literatura și cultura noastră românească în vremile de astăzi. Au citit, pe rând, din scrierile lor, următorii: dl general Găvănescu (interesante amănunte din bătălia dela Mărășești), dnii I. U. Soricu, C. Teodorianu, H. P. Petrescu, N. Regman, Minulescu (versuri spuse din memorie cu mare talent actoricesc), Dr. G. Cristescu, N. Colan, Brăescu și la sfârșit epigramistul Cincinat Pavelescu, spiritual și cu vervă ca totdeauna. Scriitorilor li s'a făcut, din partea sibienilor, însuflețită primire.

Se reduc cheltuielile? Guvernul țării noastre menise considerabila sumă de o jumătate miliard de lei, ca să poată defășura strălucire cât mai mare la serbările din 10 Mai 1929, când se comemorează aniversarea unirii politice a Ardealului cu vechiul regat. Lumea, îndeosebi contribuabilii țării, s'au ulmit cu groază în fața sumei destinate de guvern pentru acoperirea cheltuielilor cu serbările unirii. În situația aceasta, cheltuielile — cum se spune — vor fi reduse simțitor: e vorba de 5 (în loc de 500) milioane lei pentru festivități în cadru mai modest.

Fundație. Văduva regretatului bărbat de stat Ion I. C. Brătianu, dna *Eliza I. C. Brătianu*, face o fundație prin care dăruiește țării casa ce o locuiește, și alte clădiri ce-i aparțin, în scopul să se așeze acolo biblioteca mare a familiei brătienesci dela Florica. Fundația, care poartă numele lui Ion I. C. Brătianu, face mare cinste ilustrei donatoare născute din neam de cucernici voievozi.

Să ne cunoaștem. La serbarea unirii au fost invitați, din partea guvernului român, și *angarii* din țară; li s'a dat astfel prilej ca, refuzând invitarea și oftând după trecut, să-și manifeste sentimentele neprietenești ce ne poartă: lucru ce trebuie ținut în minte până atunci, când în sfârșit oftanții vor înțelege că «valahii» nu mai vreau să le fie slujii și robi.

Pe seama celorce au bani de lăpădat se redeschid, în vara ce se apropie, cazinourile dela Sinaia și Constanța, spre bucuria deosebită a antreprenorilor cari vor încasa partea covârșitoare a beneficiilor. Cluburi pentru judecători sânt deschise în toate orașele; de ce să fie închise la Sinaia și la Constanța? Cum rămâne însă cu legea, care așa știm oprește funcționarea caselor de joc?

Intru propășirea satelor. Prefecții de județe sânt invitați prin circulară ministerială să ia măsuri ca satele să-și instaleze posturi de recepțiune, în considerare că noul post radiofonic dela Otopeni va fi pus în funcțiune anul acesta. Aparatele de recepțiune ale comunelor vor aduce la cunoștința obștei comunicările autorităților, știri și sfaturi agricole; ear în zile de Duminică conferințe religioase și culturale, cântări ș. a. vor fi transmise de postul de emisiune. Instalarea aparatelor pe sate costă dela 5 mii de lei în sus.

Anunț. În comuna Lisa (județul Făgăraș) se vor ține în vara acestui an două cursuri de apicultură la stupina preotului Alexandru Popa. Cei ce vor audia unul din aceste cursuri, vor beneficia de o subvenție zilnică de lei 30, acordată de către Ministerul de agricultură. Cursurile se vor ține dela 2—7 și 9—14 Iulie. Inscriserile se vor face la preotul Al. Popa în comuna Lisa, județul Făgăraș.

Comandamentul marelui legiuni de cercetași aduce la cunoștința cercetașilor din întreaga țară, că pot găsi echipamentul cercetășesc la depozitul general al cercetașilor României, dela Cartea Românească, bulevardul Academiei Nr. 3—5, București. Echipamentul este confecționat după modelul și culoarea adoptate de comandament și controlat din punct de vedere al calității și trăiniei sale.

ȘTIRI LOCALE

Tinerimea școlii noastre normale din localitate s'a afirmat din nou în seara de 20 I. c., ca muncitor și harnic element și în reprezentarea de piese dramatice. Obținând concursul dlui I. Tarcea, precum și conducerea dlui N. Băilă, director artistic dela Asociațiune, tinerii elevi și eleve au izbutit să ne dea o reprezentare bine rotunzită, prin jucarea piesei *Ultimul viștar*, în 3 acte, de A. Pandele. Pregătiți cu multă sârguință, interpretarea tuturor rolurilor s'a făcut cu siguranță surprinzătoare și cu tinerescă avânt spre mulțumirea, de astă dată nu prea numerosului, auditor. Nu pomenim numele amatorilor școlari ai piesei, — ar trebui să-i înșirăm pe toți cu laudă. Nu putem însă aduce aceeași laudă și conținutului dramei reprezentate. Este greu de admis, în munții lui Horea și Cloșca, figura unui bătrân preot român cu sentimente naționale nule, ear la minte atât de tâmpit, încât pe «ultimul său viștar», un tiner de valoare, și-l dă pe mâna jandarmilor maghiari (să-l împuște), numai fiindcă tinărul, unicul său fiu, vrea să scape de țara ce-l prigonește, să treacă munții ca ofițer în armata română și să lupte pentru unitatea politică a neamului... Cuvintele calde, uneori poate prea patetice, ale celorlalte persoane, au subțiat totuși această greșală, pe care s'a clădit întreaga dramă a nenorocitului viștar.

Rescumpărarea la ziua onomastică. Dl Dr. Gheorghe Măcelariu, avocat în Sibiu, și-a rescumpărat felicitările de ziua onomastică cu Lei 500, dăruindu-le fondului Nicolae Cristea dela «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu». — Pentru prinos mulțumește: *Comitetul.*

CARTI ȘI REVISTE

Doctrina de stat a problemei minoritare, de prof. *Dr. I. Mateiu*, Imprimeriile «Independența», București, 1929. — O broșură de 32 pagini. Preț 20 lei.

Poșta redacției

D. N. N. Gr. în B. Pe rând. Mulțumiri.

„Album de broderii și țesături românești“

Sub titlul acesta a publicat domnișoara Minerva Cosma, în anul 1905, o colecție de modele frumoase românești, care a fost foarte bine primită de români și străini. Dl Iorga a scris în «Sămănătorul»:

«Un nou album de țesături românești... Și iată că d-șoara Minerva Cosma, fiica unuia din fruntașii vieții economice, foarte dezvoltată, a Românilor din Sibiu, și-a adus aminte de frumusețea mostrelor de artă populară pe care însăși le strânsese. În ele erau cuprinse atâtea surprinderi plăcute și descoperiri scumpe, atâtea îngrijire cheltuită zi cu zi, încât d-șoara Cosma a trebuit să creadă că țesăturile d-sale sunt cele mai frumoase...

...Astfel orice româncă care se îngrijește de reputația ei de femeie cultă, e datoare să poată arăta vizitatorului străin, mândrindu-se cu aceasta, albumul practic pe care... îl dăruiește astăzi întregului neam românesc o domnișoară din Ardeal.

Să-l cumpere bogății, dar mai mult săracii. E o minune ce bun, ce harnic și roditor e banul celor săraci, binecuvântat prin muncă. În el zace totdeauna puțința de jertfă și te trezești că în alt ținut ardelean, ba chiar în cutare oraș din România sceptică și egoistă, se strâng câteva femei de inimă, tot din sărăcime, și dau al treilea, al patrulea album. Noi vom fi ce vom fi, până acum am fost însă un popor de țărani: poezia noastră, arta noastră, povestirea noastră sunt tot lucrări de țărani. Trebuie să le cunoaștem cât mai bine și mai larg, căci toate publicațiile, oricât de frumoase, care s'au făcut până acum, trebuie privite numai ca un început și ca o îndrumare».

«Luceafărul» a scris: «Album de cusături și țesături românești. Din cetatea ardelenească, care în timpul din urmă a atras luarea aminte a întregii lumi românești prin mândra expozițiune națională sălășluită între zidurile ei, ne vine un mărgăritar de artă. D-șoara Minerva Cosma n'a cruțat nici osteneală, nici jertfă pentru a aduna, într'un album, o bogăție de cusături și țesături ale țărâncii noastre, mână măiastră neîntrecută. Acest album e un pas însemnat în străduința noastră de a aduna tot ce găsim mai de preț în straturile de jos ale poporului, unde e izvorul cel mai bogat pentru îmbogățirea zestrei noastre culturale. În numărul acesta reproducem coperta și porturile țărânești din albumul d-șoarei Cosma, pentruca publicul să-și poată face o idee despre frumusețile lui.

«Telegraful Român» a scris:

«Album de broderii și țesături românești. O plăcută surprindere a cauzat dra Minerva Cosma din Sibiu tuturora celor ce se interesează de poporul român, de comorile ascunse în sinul lui și de momentele și notele, cari formează caracteristica individualității sale etnice — prin edarea unui nou album de cusături și țesături românești, colectate din diferitele ținuturi. Albumul cuprinde peste 140 bucați de țesături, cari fiecare înfăți-

sează felurite motive și forme, reproduse în colorii originale pe XX file, octav mare. Toate modelele sunt reproduse cu o îngrijire, care întrec tot ce s'a tipărit la noi până acum în acest ram. Un avantaj mai prezintă acest album și prin faptul, că modelele sunt înfățișate și după structura lor, așa încât orice școală de fete le poate ușor folosi și imita. La fine se mai adaugă o filă (a XXI) cu fotografiile de porturi țărănești. Prețul opuscului... Merită să se afle pe masa fiecărui salon românesc. Deci îl recomandăm cu căldură.

Cele 20 de cartoane bogate, cari împodobesc acest album, ne vorbesc într-o limbă plină de înțeles. Alegerea și aranjarea cumpănită a cusăturilor și țesăturilor ne dovedesc gustul artistic desăvârșit al femeii culte și simțul practic al româncei harnice. ... «ALBUMUL» e o frumoasă colecțiune de cusături și țesături, dar e, în aceeași vreme, și o colecțiune practică de modele, un dar neprețuit pentru toate românele care țin la vechile și etern-frumoasele noastre podoabe.

De doi ani este epuizat albumul. Doamna Minerva Schaffer născută Cosma a voit să scoată o ediție nouă, dar spesele sunt așa de mari încât nu i-a fost posibil. Și acum tot mai primește întrebări unde s'ar putea cumpăra astfel de albume, și fiind d-sa de părere, că puținele albume cu modele românești care le avem, sunt neapărat de lipsă în toate școlile, în toate comunele, pentru că să se obicinuiască țărancele de mici să lucreze numai modele românești, care ni le-au păstrat străbunele noastre de vescuiri și acum sunt în pericol de a le pierde în timp scurt, dacă nu vom lucra cu toții să le scăpăm dela pieire, — ar retipări albumul dacă s'ar afla destule persoane, corporațiuni, școli etc. cari s'ar obliga să cumpere unul sau mai multe exemplare. Cine dorește să îl aibă, este rugat să se prenoteze, în scris, până la 16 Mai la doamna Minerva Schaffer, Sibiu, strada Carmen Sylva 19.

Un exemplar ar costa cam 600 Lei.

Publicațiune

Biserica ortodoxă română din Gușterița, vinde pe calea licitației publice, cu oferte închise: 110 stânjini și 130 gramezi lemne de fag. Licitația se va ține în 12 Mai a. c. la 2 ore p. m.

Deslășiri dă oficiul parohial în fiecare zi între orele 12—2 p. m.

Gușterița, la 22 April 1929.

(40) 1—1 IOAN TODEA, paroh.

La Librăria Arhidiecezană, Sibiu, se găsește de vânzare:

Cartea de bucate

POFTĂ BUNĂ,

de ZOTTI HODOȘ. Partea I completă, cu multe rețete de bucate obișnuite mai ales în Ardeal și Bănat. Conține:

În partea I A.: Supe, asiete, pești, rasoluri și sosuri. Prețul 20 Lei;

În partea I B.: Prăjituri, torte, cofeturi, creme, parfe-uri, înghețate, dulceturi, compoturi, numeroase menu-uri ș. a. Prețul: 20 Lei.

Trimisă prin poștă 5 Lei mai mult.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

Statistica bisericească

de Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de Mitropolitul Atanasie Mironescu
fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130—

" II " 150—

" III " 120—

" IV " 200—

plus spese postale Lei 30—.

Nou!

A APĂRUT:

Nou!

„Mie a vietui este Hristos!” ...

— Scrisori pastorale —

De Icon. Dr. Gr. Cristescu, profesor.
Prețul Lei 40, plus spese de poștă 10 lei

Teologie și Sacerdotiu

tipul clasic al păstorului ortodox și idealurile pastorale moderne, de Icon. Dr. Gr. Cristescu, profesor. Prețul Lei 30—, plus spese de poștă Lei 10

Misionarism cultural

de Icon. Dr. Gr. Cristescu, profesor
Prețul 45 lei, plus spese de poștă 10 lei

Se pot comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

A apărut

în a doua ediție revăzut și completat

Tipicul bisericeii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele preoților, studenților în teologie și ale elevilor școlilor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese postale Lei 15.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare cartea acum apărută

Piccolo

a cunoscutei scriitoare, dna **Constanța Hodoș**. Sânt 19 povestiri pline de farmec. Copiii le vor citi cu mare plăcere. Prețul 40 lei, și porto 12 lei trimis recomandat.

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântările bisericești

după melodiile celor 8 glasuri ale sf. biserici ortodoxe, culese, puse pe note și aranjate de

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 100, plus spesele poștale Lei 15

Cântări funebreale

pentru cor de bărbați, de:

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 30, plus spesele poștale Lei 12.

A apărut:

Povătuitorul Creștinului ort.

de Pr. Ioan Stefan Popescu

o minunată cărtică de rugăciuni și povești despre cum trebuie să se poarte creștinul adevărat în biserică. Prețul leg. 40 Lei. Broș. 20, plus Lei 10 spese. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan

Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viața lui Isus

de

Giovanni Papini

în românește de

ALEXANDRU MARCU

Prețul Lei 180—, plus porto poștal Lei 15—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, de toate mărimile și de o execuție foarte frumoasă.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni

legat foarte fin, în plus, cu copcii și aurit. Prețul de Lei 400—

În editura Sfintei Mănăstiri-Neamțu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul, plus spesele de poștă Lei 10, prin mandat poștal.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de E. HODOȘ.

Volumul conține, pe 196

pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află

la: Librăria Arhidiecezană, în

Sibiu. Prețul 60 lei și porto.